

Április harmadikán, vasárnap este robbant ki a hatalmas botrány, amely kicsit **Móricz Zsigmond**

Roko

nok

című regényére emlékeztet, hiszen a történet szerint

tisztségben levő emberek juttatnak valamicskét a rokonaiknak

. Ami történt röviden: hatalmas mennyiségű anyagot szivárogtatott ki valaki a Mossack Fonseca nevű, panamai székhelyű ügyvédi irodából.

És hogy ez miért érdekes? Azért, mert a 11.5 millió fájl a bolygó országainak többségét érinti, ugyanis **lerántja a leplet rengeteg adócsalási és korrupciós ügyről**, amelyekről eddig senkinek sem volt sejtése. A dokumentumok több százezer offshore cég működésébe nyújt betekintést. Olyan is található köztük, amely 40 évre nyúlik vissza. Akad köztük magyar, román szál, de olyan személyek is érintettek, mint

Vlagyimir Putyin

.

Az **offshore** angol kifejezés szó szerinti jelentése: parton túli, parton kívüli. Azon vállalatok tartoznak ebbe a kategóriába, melyek a cégbejegyzés országában nem folytatnak tevékenységet. Sok ország, így köztük Magyarország is lehetőséget biztosít vállalatoknak, hogy kedvezményes adókban részesüljenek, ha ott nem végeznek tevékenységet.

Az offshore műveleteket általában adóoptimalizálásra használják, de egyre nagyobb szerepet kap más pénzügyi tevékenységek során, az ingatlan szektorban, valamint a nemzetközi kereskedelemben és az e-kereskedelemben is.

Az adóparadicsom helyszíneken bejegyzett offshore vállalatok esetében társasági adó egyáltalán nincs, a vállalatoknak csak egy nagyon alacsony fix összegű adót kell fizetniük évente.

Jelenleg nem hozzáférhető az összes, 2,6 terrabájtra rúgó adat. Az egész ügy 2014-ben kezdődött, amikor a Süddeutsche Zeitunghoz **egy névtelen, titkosított üzenet érkezett**, mindössze annyi, hogy „Helló, John Doe (angol használatban az ismeretlen nevet jelöli) vagyok. Érdekelnek adatok?”. Az az adathalmaz, ami ezután jött hónapokon át, a Süddeutsche Zeitung veteránjainak is soknak bizonyult, úgyhogy az ICIJ-hez (a Tényfeltáró Újságírók Nemzetközi Konzorciumához) fordultak segítségért.

Mindenkinek nem lehet megbosszulni

Az ügyön közel 400, tényfeltárásban tapasztalt újságíró dolgozott az ügyön, többek között Franciaországból, Argentínából, Svájcban és Angliából. Ezzel az ügy világszintű együttműködéssé nőtt: az ügyön dolgozók saját keresőt fejlesztettek ki, névkereső algoritmusokat vetettek be, hogy boldoguljanak a fájlokkal. A végső szám 109 médium 76 országból, ez a hálózat a perek vagy másféle **bosszúk veszélyét olyan sokfelé osztotta, hogy nem igazán van, amit kezdjenek velük, még a „nehézfiúk” sem**.

Amerikai újságokat nem igazán vontak be, de az iratok nem is nagyon érintenek amerikai adócsalókat, egyszerűen azért, mert nekik vannak Panamánál egyszerűbb megoldásaik is. CIA-s szál viszont, úgy tűnik, lesz.

És hogy miért nem hozzáférhetőek hiánytalanul az adatok? A szerzők szerint azért, mert nem akarják a Wikileaks hibáját megismételni. A Wikileaks szivárogtatása rengeteg ártatlan embert sodort még életveszélybe is. A panamai iratokat feldolgozó újságírók állításuk szerint **nem akarják a nem közszereplőket, vagy a nem törvénytelenül eljárókat bajba sodorni**, illetve rengeteg a személyes adat, ezeket törvény és etika szerint is védelem illeti.

Mesél majd az utókor

Valljuk be, az ilyen esetekben akkor is felmerülhet gyanú, ha az illető szervezet azt állítja, hogy szűretlenül adta ki a teljes anyagot. Illetve azt is el kell ismerni, hogy ilyenkor az adatok többsége érdektelen. **Majd az utókor fog igazán tisztán látni.**

Kínában az interneten blokkolják a témát, ami nem csoda, hiszen az elnök és miniszterelnök is érintett, nem kis összegekkel. Izlandon félreállították a miniszterelnököt, aki az izlandi bankválság idején négy milliárd dolláros hasznot húzott.

Putyin érintettségét szinte menetrendszerűen ruszofóbiának nevezték az orosz kormány szóvivői. Az orosz ellenzék pedig azt követeli, hogy ne az apróval foglalkozzanak, ugyanis két milliárd dollárnak akadtak a nyomára, de Putyin becsült magánvagyonának legalább hússzorosa, azaz negyven milliárd dollár.

A botránynak még valószínűleg messze nincs vége, hiszen nem került ki minden adat, és a feldolgozás, **a szálak összekötése még több ideig tart, hiszen ma már nagyon okosan nyúlják le a pénzt**. De még az is elképzelhető, hogy több szivárogtató (vagy esetleg hekker) bátorodik meg és juttat el hasonló, új adatokat a nyilvánosságnak.